

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету конструювання і дизайну
Зімовій РУЖИЛО
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри надійності техніки
Протокол №10 від 15.05.2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Андрій НОВИЦЬКИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП
«Будівництво та цивільна інженерія»
_____ Євген ДМИТРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА»**

Галузь знань – 19 «Архітектура і будівництво»
Спеціальність – 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітня програма – «Будівництво та цивільна інженерія»
Факультет конструювання і дизайну

Розробник: к. с.-г. н., доцент Валентина МЕЛЬНИК

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету конструювання і дизайну
Зіновій РУЖИЛО
“ ____ ” _____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри надійності техніки
Протокол №10 від 15.05.2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Андрій НОВИЦЬКИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП
«Будівництво та цивільна інженерія»
_____ Євген ДМИТРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА»**

Галузь знань – 19 «Архітектура і будівництво»
Спеціальність – 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітня програма – «Будівництво та цивільна інженерія»
Факультет конструювання і дизайну

Розробник: к. с.-г. н., доцент Валентина МЕЛЬНИК

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Економіка будівництва»
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія»	
Освітня програма	«Будівництво та цивільна інженерія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	7	7
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>2 год.</i>
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>75 год.</i>	<i>112 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Економіка будівництва» є формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня комплексу теоретичних знань і практичних навичок у, що забезпечують комплексне уявлення про капітальне будівництво, значення та його роль для сучасного суспільства, для економіки країни загалом та аграрного виробництва зокрема, формування системи спеціальних знань і практичних навичок аналізу показників господарсько-виробничої діяльності підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування.

Завдання дисципліни – вивчення економічного механізму функціонування будівельного підприємства, формування та використання ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності, основних економічних

категорій, що діють в системі капітального будівництва країни, економічні закони та економічні принципи дії ринкових відносин даної галузі.

Набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії у процесі навчання, що передбачає застосування комплексу теорій та методів визначення міцності, стійкості, деформативності, моделювання, посилення будівельних конструкцій; подальшої безпечної експлуатації, реконструкції, зведення та монтажу будівель та інженерних споруд; застосування систем автоматизованого проектування у галузі будівництва;

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК02 – Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК05 – Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07 – Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК08 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК09 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- спеціальні, фахові компетентності (СК):

СК01 – Здатність використовувати концептуальні наукові та практичні знання з математики, хімії та фізики для розв'язання складних практичних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК02 – Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК07 – Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури та будівництва у непередбачуваних робочих контекстах.

СК08 – Усвідомлення принципів проектування сельбищних територій.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01 – Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

ПРН04 – Проектувати та реалізовувати технологічні процеси будівельного виробництва, використовуючи відповідне обладнання, матеріали, інструменти та методи.

ПРН05 – Використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції.

ПРН10 – Приймати та реалізовувати раціональні рішення з організації та управління будівельними процесами при зведенні об'єктів будівництва та їх експлуатації.

ПРН16 – Виконувати обґрунтування щодо економічної доцільності варіантного проектування, зведення, реконструкції та експлуатації будівель і споруд, використовувати методи інвестиційної оцінки об'єктів будівництва.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Будівельна організація як суб'єкт господарської діяльності														
Тема 1. Введення у дисципліну.		9	2				7	12	1	1				10
Тема 2. Загальна характеристика капітального будівництва як окремої галузі суспільного виробництва.		15	2	1			10	12	1	1				10
Тема 3. Форми організаційних зв'язків у будівництві. Особливості функціонування підприємства в нових умовах господарювання		8	2				6	12	1	1				10
Тема 4 Організаційно-правові форми господарської діяльності підприємств та їх класифікація за формами власності		27	2	7			16	12	1	1				10
Разом за змістовим модулем 1		55	8	8			39	48	4	4				40
Змістовий модуль 2. Ресурси у будівництві та економіка будівельних організацій														
Тема 1. Матеріально-технічне забезпечення	2	9	2	1			6	12	1	1				10

будівництва в умовах ринку												
Тема 2. Основні виробничі засоби у будівництві	2	9	4	1			6	12	1	1		10
Тема 3. Оборотні засоби підприємства	2	9	4	1			6	12	1	1		10
Тема 4. Трудові ресурси у будівництві та організація оплати праці	2	9	4	1			6	12	1	1		10
Тема 5. Поняття собівартості будівельно-монтажних робіт, склад її витрат	2	9	4	1			6	12	1	1		10
Тема 6. Прибуток та рентабельність у будівництві	4	12	4	2			6	12	1	1		10
Разом за змістовим модулем 2		65	22	7			36	72	6	6		60
Усього годин		120	30	15			75	120	10	10		100

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Будівельна організація як суб'єкт господарської діяльності</i>		
1	Класифікація підприємств	2
2	Життєвий цикл підприємства	2
3	Створення і ліквідація підприємства	1
4	Якість будівництва	1
5	Формування та оцінка вартості основних засобів	1
	Всього годин за змістовний модуль 1	7
<i>Змістовий модуль 2. Ресурси у будівництві та економіка будівельних організацій</i>		
1	Нарахування амортизаційних відрахувань	2
2	Методи оцінки оборотних коштів на момент визнання їх активами	1
3	Визначення потреби у виробничих запасах. Аналіз ефективності використання оборотних коштів	1
4	Ефективність використання персоналу. Продуктивність праці персоналу	1
5	Групування витрат за економічними елементами витрат	1
6	Порядок формування собівартості	1
7	Визначення фінансових результатів господарської діяльності	1
	Всього годин за змістовний модуль 2	8
	Всього годин	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ринкове середовище у сфері будівництва. Реструктуризація, санація, банкрутство та ліквідація підприємств. Формування законодавчої бази будівельного сектору економіки України.	18
2	Матеріально-технічна база та науково-технічний прогрес у галузі будівництва. Особливості кредитування підприємств галузі. Техніко-технологічне забезпечення будівництва.	19
3	Ресурсне забезпечення будівельної галузі. Економічна ефективність використання машин і обладнання	18
4	Підприємство та підприємництво в сучасній системі господарювання. Результати та ефективність виробничої діяльності	20
	Всього годин	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Економіка будівництва» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2085>);
- конспекти лекцій та їхні презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Гнатченко Є. Ю. Економіка будівництва : конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 192 – Будівництво та цивільна інженерія / Є. Ю. Гнатченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 62 с.
2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Економіка будівництва» для студентів спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія всіх форм навчання / укл. І. В. Харченко. - Кропивницький, 2020. - 41 с.
3. Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 363 с.
4. Економіка підприємництва: підручник/ під ред д.е.н., проф. Фролової Л.В.: Бондаренко М.О. – Одеса: ОНПУ, 2020. – 708 с.
5. Степанов І.С. Економіка будівництва: Підручник. Посилання за електронною адресою: https://stud.com.ua/18975/ekonomika/ekonomika_budivnitstva
6. Серьогіна Н.В. Методичні вказівки до практичних занять та виконання індивідуального завдання з дисципліни «Економіка будівництва» для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 075 «Маркетинг» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Одеса: ОДАБА, 2020. – 66 с.

7. Господарський Кодекс України.
8. Цивільний кодекс України.
9. ПКУ в останній чинній редакції від 19 квітня 2018 року.
13. ДСТУ Б Д.1.1-1 2013 Правила визначення вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 96 с.
14. ДСТУ Б Д.1.1-2 2013 Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 24 с.
15. ДСТУ Б Д.1.1-3 2013 Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 40 с.
16. ДСТУ Б Д.1.1-4 2013 Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 29 с.
17. ДСТУ Б Д.1.1-5 2013 Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 62 с.
18. ДСТУ Б Д.1.1-6 2013 Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи. Київ, Мінрегіон України, 2013. 45 с.
19. ДСТУ Б Д.1.1-7 2013 Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво. Київ, Мінрегіон України, 2013. 54 с.
20. ДСТУ Б Д.1.1-9 2013 Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведенні взаєморозрахунків за обсяги виконаних робіт. Київ, Мінрегіон України, 2013. 59 с.
21. Елементні кошторисні нормативи: РЕКН на будівельні роботи (ДБН Д.2.2.-1999); РЕКНМО на монтаж обладнання (ДБН Д.2.3.-1999); РККНЕМ експлуатації будівельних машин і механізмів (ДБН Д.2.7.-2000)
23. <http://www.google.com.ua>
24. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
25. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна рада України
26. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
27. <http://www.library.snu.edu.ua> – Наукова бібліотека

